

Jaunas sinnas.

No Rihges. Kad laudis Wahzsemme woi zittâ pafaules makkâ kautkah-
das jaunas skunstes isdohma, woi sweschas leetas dabbu rohkâ, tad drihs arri us
Rihgu nahk, tē par naudū winnas rahdiht. Taggad atkal jauns ehms pee mums
skattams. No Wahzsemmes irr atnahkusi gaspasha, kurrâi wahrds: Madahme
Dahburger. Winna leelahs, ka ugguns winnai ne mas ne deggoht, un tapehs
arri fauzahs par ugguns Fehnineni. Pagahjuschâ peektdeenâ winna pirmureis'
fawu skunsti rahdija. Isnehme no wahroscha swinna ar plikkahm rohkahm pahri
naudas gabbalus, eefsch ta pascha masgaja rohkas, lehje winnu ar rohku muttē
un tur til ilgi turreja, kamehr atdsisse. Strihkeja few ar deggoschu dselses
stangu, schkippeli un zitteem tahdeem dselses gabbaleem rohkas, kahjas un
mehli, ar deggoschu dselses Femmi fufija mattus, ar sohbeem deggoschu dselses
gabbalu kohde puschu, wahroschu elji eedsehre un deggoschu swekki eehde. —
Laffitajs turklaht gan prassih: woi ne effoht melli? Woi winna laikam laudis
ne apmahn, til tã darridama, itt ka wissu to eespehtu? — Us to nu gan war-
ram pakautees, ka winna teescham to darra, ko stahstijam; jo neweens no wisseem
laudim, kas paschâ tuhwmã irr usskattijuschi, warr fazzih, ka effoht mahni;
ikkatrs skaidri warreja redseet, ka tas swins, kas winnai no rohkahm tezzeja sem-
mē, atdsissis tikpatt zeets palikke, ka tas, ko winna muttē lehjusti, un tã j. pr. —
Arri fenn laikds zilweki dsihwojuschi, kas to paschu skunsti pratte, kautgan win-
neem meefas zeetakas ne bija, ne kã zitteem. Bet to mehsh wehl ne effam dab-
bujuschi sinnah, ar kahdahm sawadahm sahlehym schee zilweki papreekschu roh-
kas, kahjas, mattus un mutti masgaja, pirms usnehmahs, ar deggoschahm un
wahroschahm leetahm tã dsihwoht. Schehl, lohti schehl mums, ka to wehl ih-
steni ne sinnam, jo tad wissus laudis pa Widsemmi un Kursemmi eemahzitim, lai

el ar tahdahm sahlehbm apleij mahjas un rijas, no eefschpuffes un ahrenes, ka ar saweem skalleem arri bes apdohma warroht dshwoht, un lai paschi pahri stundinas preeksch katra ugguns-grehka labbi masgajahs ar schahm paschahm sahlehbm, ka tad droschi warroht jitteem patihgâ steigtees un nelaimigus isglahbt no paschahm leesmahm.

No Minfkes pilssehtas, Kreewu semmê. Tur schinnî gaddâ tas Kreewu gehgeru pulks stahw kohrteli, ko sanz Kutuhshowsku un kurrâ arri lihds 50 soldati rohnahs, kas no Latweeschu tizzibas. Schee, lihds ar teem, kas no Wahz' tizzibas, us puhpulu swehtdeenu no wirfneekeem dabbuja wakkas, turpatt Wahz' basnizâ pee Deewa galdu eet. Bet af preeks! af swehta lihgsniba! tif leelâ tahlumâ no sawas tehwu semmites wiini us latwisski Deewa swehtus wahrdus dabbuja dsirdeht, no ta pascha mahzitaja, pahr kurreu jums jau 18tâ lappâ effam stahstijusch, ka winsch arri teem Latweeschu saldteem Bobrifkes pilssehtâ Deewa wahrdus effoht fluddinajis.

No Wilnas gubbermentes. Rautgan schi pufse tif tuhwu naw pee juhvas, tatschu tē brihscham atrohn shtar. Semneeki rakdami daschreis pa 11 lihds 14 pehdu dsikkumâ useet leelus gabbalus, un jo dsikkaki tee atrohnahs, jo flaidraki tee irr un jo masaf' ar prauleem salippusch. Arri Widsemme un Kursemme daschâs weetâs shtar atrohn semmes eefschâ. Preeksch 40 gaddeem usgahje Widsemme puffedsi tahl no juhmallas pee Pehteruppes leelu tschuppu shtar, kur arri gabbali bija, kas 4 lohtinus smaggi. Un Kursemme ap to paschu laik u labbu juhdsi tahl no juhmallas atradde pee Sallenes muishas gabbalinu, kas 2 tukku garumâ un 1½ tukka plattumâ. — Zaur teem prauleem, ar ko shtar brihscham itt zeeti salippis, flaidri parahdahs, ka winsch irr ihsten kahdu sweschu kohku swekke. Bet Deews sinn, kas tee tahdi brihnuma kohli irr; woi tee tif wezzôs laikôs pa semmi auguschi un pehz zaur leeteem pluhdeem pawissam isdeldehti; woi wehl taggad aug zittâ pasfaules mallâ woi paschâ juhvas dibbenâ? — Semneeki, kad juhs us preekschu juhmallâ woi zittâ puffed tahdus shtar gabbalus useijat, kurreem woi ohdin' woi zits kahds putns eefschâ skattams, woi prauls peelippis, tad ne aismirstat, kad woi us Rihgu, woi us Zelgamu brauzat, wiinus nemt lihds un kahdam mahzitam fungam peenest, kam laikam isdohfees, no schi gabbala nomanniht, no kahdeem sawadeem kohkeem, woi no kahdas semmes un kahdâ laikâ tee atlehkusi, un tas jums, warr buht, wairak par to makfahs, ne kâ zits kahds zilweks.

L i h s i t e s g a u d a s.

1.
Kad ganninsch buhdodams us mahjahm
dohdahs,
Un lohpinsch duffu atrohn wakkarâ,
Tad mannâs azzis meedinsch wehl ne rohдахs,
Schê sahnis klacht pee manna Indrika.

2.
Un kapehz raudu gan, itt kâ faschausta? —
— Af Indrik! — tawa lohpu buhschana!
Nè, brandwihns tawas eefschas rausiht
rausta
Un mannu firdi dsikki skumdina.

3.
 Uk Willum, Willum! tew ne aismirfichu,
 No wisseem mihlehts gohda jauneklis,
 Tew mihleju, to wisseem pasazzifichu;
 Tew mihleju, kà mihle engelis.

4.
 Ur Willumu meh's behrnt kophà augam,
 Un daschu behrna spehli spehlesam;
 Zit pukkites winsch pluhzis, nesse draugam,
 Kad spehledami ehnà sehbejam.

5.
 Un winna wezzaki ar wahju rohku
 To ne eespehle leelà skohlà doht,
 Bet grabmatas tam ne darrija mohku;
 To es to wehlejohs, lai lassih't proht.

6.
 Winsch paschòs gruhòs darbòs preezigs bija,
 Tohs strahdadams ar jautru dseefminu,
 Un brandwihns reebshanas tam padarrija,
 Ras zilweku darr' lohpan lihdfigu.

7.
 Un faldas zerribas eeksch firdim dihge,
 To meh's weens ohtu karsi mihlesam.—
 Uk! zerribas kà pukkites notwih'te;
 Tahs apleiju es wehl ar assarahm.

8.
 Pawaktarà scho gredseni eedewis,
 Man ausi muffinaja smaididams:
 Scho mantu, lishih't, paturri pee sewis,
 Ramehr scho ruddent es buhschu taws.

9.
 Man rohku dewis, kluffam prohjam gahje,
 Pehz deenas darbeem duffas weetinà,
 Kad meedfinsch wisseem aytinas aisklahje,
 Es sapnoju no sawa Willuma.

10.
 Nakt's widdit sunni bahrgi, bahrgi rehje;
 Ro gan nakt's kluffumà tee tur warr reet?
 Woi lohpi blahwe, jeb woi awis blehje?
 Woi zeklineeki malbidamees eet? —

11.
 Un peepefschi tohp durwis gruhstas walkà,
 Un feschu wihri nahf ar uggunt,
 Un stahjabs dibbeni, preefsch durwim abbà
 mallà
 Un mekle, fauz pehz mannu Willumi! — —

12.
 — "Ur Deewu, lishih't! — jasslauf' wald-
 neekeem,
 Man jadohdahs irr appafsch farrogu;
 Scheit jabeidsahs irr muhsu mihlib's pree-
 keem,
 Deew's! dohd' tu pazeest wahjam stiprumu.

13.
 Turr', lishih't, peeminnà man, tawu draugu!
 Uk, schkirshana kà fuhra effi tu!
 Tur — winnupuff swaigsnehm tewi atkal
 raugu,
 Tur ne weens saudehs muhsu mihlibu." —

14.
 Trihs gaddi aiskrehje, un firschr mohfas
 Es weeglinaju, raudeht kluffumà;
 Us debbesi es zehlu sawas rohfas,
 Ur luhgschanu preefsch mihla Willuma.

15.
 Tad sinna nahf no winna farra drauga:
 "Saws Willums farà dikti eewainoh'ts,
 Gan dakteri ar sahlehm kohpt to rauga;
 Bet, — negg' woi riht taps semmes klehp-
 jam doht's.

16.
 Daudf simtas labbas deenas winsch tew
 fuh'ta,
 Patlabban jau no scheijen's noschkirsees;
 Scheit schkirshana no drauga irraid gruh'ta,
 Tur winnupuff swaigsnehm juh's fatikfitees."

17.
 Un turrigs Indrikis, dehl's faimineeka,
 Man sew par seewu nemt iswehlejahs,
 No mihlibas firds ne jutte ne neeka,
 To winsch tahds aplam leeligs rahbijahs.

18.
 Bet dohmaju, wiss labbi ees ar gaddeem,
 Gan Indriks paliks tahds, kà Willuminfch,
 Kad wih's buhs tappis; un wehl dsird' no
 raddeem,

Tam arri effoht mantas padohminfch.

19.
 Bet ak! ko eefahfchu? ak fuhru deenu!
 Kur palitte gan ir schihs zerribas?!
 To Indrikis, ar katru jaunu deenu,
 Zaur dserschanu par lohpu pah'rweh'rshahs.

20.
 Zau manta noht, — un sakrittufshas mahjas,
 Zau maise peetrufhst faileem behrnineem,
 Un wehl ideenikas ar mannim rahjahs,
 Un lamma, lah'd, ar wahrdeem neganteem.

21.

Ut lauliba! kà jauka tawa faite,
Zaur mihlestibas rohtahm weenota!
Ut lauliba! kà gruhta tawa faite,
Kad dshwofchana irraid grehziga.

22.

It waffarà, kad swaigsnu pulkus flattu,
Tur wehlejohs pee Willumina buht,
Eeksch garra to starp Deewa engleem mattu,
Ut, kaut driht warretu pee winna kluht!
£ l

9ta mihkla.

Schehlo manni nabbadfinu;
Klaufees braht, ko stahstichu;
Sawu gauschu affarinu
Tawa preekschà raudaschu.
Ut, man scheitan gruhti klahjahs,
Sikta dabba dohta man:
Galwa peepeeta pee kahjas
Un iknaktis darbofchan'!
Meeru mihleju un kohpu,
Gulleht man aisween labs prahts;
Bet par laifku lammahts tohpu
Un pee darba muldinahts.
Puifchi, meitas ferr pee kahjas
Dausa mannu galwinu,
Zehrt pa pahrts, ka riht eeksch mahjas,
Saplehfsch zehrtoht faitinu.
Pretti nemtees man naw warra,
Mehle naw, kas atlamma,

Rohkas truhft, kas fahpes barra,
Uzzu naw, kas mirkschena.
Tad man jazeesch! — Lazzoht, krihttoht,
Dausoht, fuktoht, ja kalpo, —
Kamehr, faulei atkal spihdoht,
Saimneeks mannis apschelo.
Nu winsch meeru mett, — nu wehti
Mannu gruhtu krahjumu,
Maifus peeberr, un us klehti
Preezigs pasteids gahjumu; —
Nu pee naglas pafahrts tohpu,
Kamehr jauna fahrta kluht,
Bet ka winna labbu kohpu,
So winsch ne grihb apdohmahf.
Tu ne apfneij nabbadfinu,
Ne nizzini wahrguli,
Bet ar gaischu gudru sinu,
Kas man wahrda, pafakki.

Rin.

Nihges rahts fluddinafchana.

Jau daudfreis irr fuhdsehts, ka staueri, fuggus peelahdedami, brihscham drihtstahs,
prezzu bakkus un buntas atseet un isahrdriht; bet wiffwairaf, ka winni us teem fug-
geem, kas ar balkeem, mastem woi zittahm tahdahm kohku prezzehm irr ja=peelahde,
fchohs kohkus woi paihsina woi no fahneem noschlell, lai winneem jo ahtraki un wees-
glaki isdohthohs, fuggeme tohs eedabbuht. Bet to darriht winneem pawiffam naw brihw,
bes to kohpmannu pataufchanas, kas to prezzi nosuhta. Tadeht zeeniga Nihges rahts,
kad Nihges kohpmannu beedriba to taggad no winnas isluhgufi, ar scheem raksteem
wiffeem stauereem zeeti peeefakka, lai pee sawa darba us fuggem, ne bes to kohpmannu
sinas un pataufchanas, kas to prezzi nosuhta, nedf prezzu bakkus un buntas isahrda,
nedf bakkus un zittus tahdus kohku gabbalus, lai irr, kahdi buhdami, nedf ar zirri nedf
ar sahgi nedf us zitu wihs paihsina woi apzehrt; un lai arri peeluhfo, ka fugga lau-
dis to ne darra. — Pehz-fchahs pawehleschanas lai staueri jel turrahs, labbi fargada-
mees, ka ne kriht strahpè. Nihges Rahts=namma, 18ta Juhni 1834.

N°. 2824.

A. v. Tunzelmann,
wezzakajs Rahts=siikeths.

Eihds 3. Juhli pee Nihges irr atnahfufchi 428 fuggi un aisbraufufchi 377.
„ 27. Juhni pee Leepajas irr „ 58 „ „ „ 54.

Brihw drikkelt. No juhrmallas=gubernementu augstas waldifchanas puffed:
Dr. C. E. Napierfsky.